

Уштеда енергије при коришћењу кућних уређаја

Од укупне енергије коју потроши једно домаћинстава око 60% потроши се на грејање, 9% на загревање воде, 6% на кување, 5% на клима уређаје, док се осталих 20 % потроши остале кућне уређаје и расвету.

Од ових осталих, највећи потрошачи су фрижидери, замрзивачи и машине за веш.

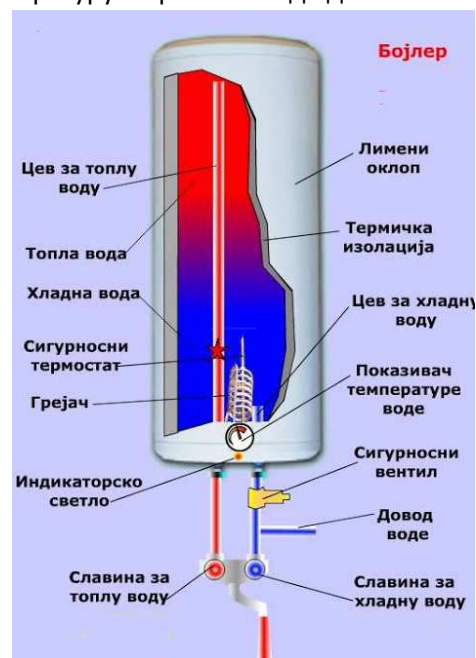
Због тога при куповини кућних уређаја, треба да обратите пажњу на њихов енергетски разред, а посебно у случајевима код уређаја који се свакодневно користе, јер се тако могу остварити и до 50% уштеде енергије. Поред тога, додатне уштеде се могу остварити њиховим рационалним и правилним коришћењем.

Електрични бојлер

У Србији 92,8% домаћинстава користи електричну енергију и бојлере за загревање потрошне топле воде

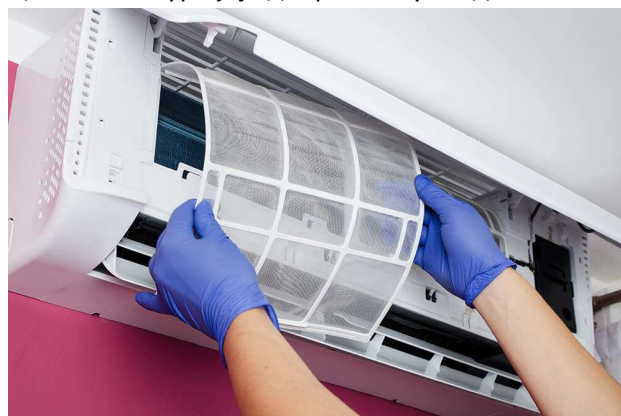
Бојлери троше око 20% од укупне електричне енергије или око 8% укупне енергије у домаћинствима

- Најефикаснији начин да се смањи непотребна потрошња енергије и кварови бојлера обезбеђује се подешавањем термостата бојлера на температуру загревања воде до 60°C
- Туширањем се у просеку троши од 30 до 50 литара загрејане воде, купањем у кади 4 пута више - између 120 и 150 литара воде, што значи и да се купањем у кади троши 4 пута више енергије.
- Уштеде у енергији могу се остварити и скраћивањем времена туширања, затварањем воде када је при том не користимо (шампонирања, сапуњања, бријања и прања зуба)
- Редовно уклањање каменца наталоженог на грејаче, утиче на потрошњу електричне енергије. Каменац осим што изазива кварове бојлера, отежава и пролажење топлоте, чиме продужава време загревања воде и за 30%.
- Коришћењем проточног уместо акумулационог бојлера у кухињи, може се уштедети до 40% енергије
- Постављењем модерних штедљивих модела перлатора (аератора) на славине могуће је без смањења комфора смањити потрошњу воде и енергије и за 40%

Кућни клима уређаји

- Просторије никад не треба расхлађивати на температуру мању од 21°C. Додатно, разлика између температуре спољашњег и ваздуха унутар просторије не треба да буде већа од седам од 7°C, а максимално 10°C. Ниже температуре, односно веће температурне разлике пре свега нису добро по здравље, а затим стварају и непотребне додатне трошкове.
- Снижавањем температуре ваздуха у хлађеном простору за само 1°C повећава се потрошња енергије за 5%
- Спољашњу јединицу клима уређаја треба поставити тако да не буде изложена директном сунчевом зрачењу, је се са ове јединце топлота предаје околном ваздуху, па ће свако њено додатно загревање повећати потрошњу енергије
- И чишћење филтера на унутрашњим јединицама клима уређаја доприноси уштеди енергије, јер чисти филтери омогућавају бржи проток ваздуха, а тиме и бољу предају топлоте
- Коришћењем спољашњих ролетни и уградњом ниско-емисионих (LOW E) стакла у прозоре, који допуштају несметан пролаз светлости, а смањују пролажење топлотног зрачења, смањује се топлотно оптерећење и тако смањује потреба за рад клима уређаја и тиме директно штеди енергију

Фрижидери и замрзивачи

- При куповини фрижидера, осим о његовом енергетском разреду, треба водити рачуна о његовој величини, јер ако је он превелик за ваше потребе, беспотребно се расипа енергију. Фрижидер средње величине троши 300 kWh годишње, без обзира да ли је пун или празан, а месечна потрошња расте између 10 и 20 kWh за сваких 100 литара додатног капацитета. Препоручени капацитет за једну особу од 100 до 150 l, за 2-4 особе од 220 до 280 l, за више од 5 особа до 300 l. Куповином фрижидера који је превелик за ваше потребе беспотребно расипате енергију.
- Фрижидери и замрзивачи хладе простор у њиховој унутрашњости, а истовремено греју ваздух у њиховој околини. Што је нижа температура ваздуха око уређаја, то ће они трошити мање енергије. Зато фрижидере и замрзиваче треба поставити на што хладније место у кући (никако у близини шпорета, радијатора или бојлера). Сваки степен мање ваздуха око фрижидера смањује потрошњу електричне енергије за 6%.
- Из истог разлога, фрижидери и замрзивачи треба да буду постављени тако да им задња стана буде бар 10 cm одмакнута од зида и избегавати изложеност фрижидера и замрзивача сунчевим зрацима.
- Оптимална температура за чување хране у фрижидеру је од 4°C (средња позиција), а у замрзивачу -18°C. Сваки степен ниже температуре, повећава потрошњу електричне енергије за 5%.

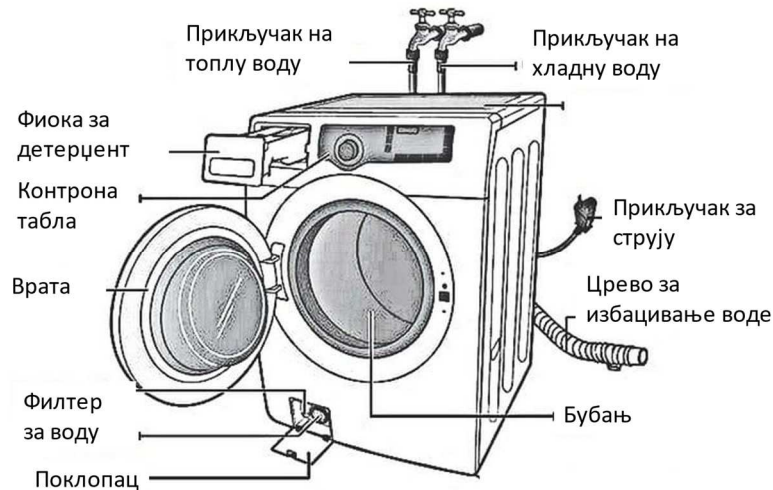
- У фрижидере и замрзиваче не треба стављати врућа или топла јела, јер то додатно троши енергију за њихово хлађење.
- Уштеда енергије може се остврити ако замрзнуту храну одлеђујемо у фрижидеру
- Чим дебљина леда у фрижидеру или замрзивачу достигне 3 до 5 mm лед треба уклонити, јер се тако поред штедне енергије, продужава и њихов радни век.
- Да би се избегла појава леда храну у фрижидеру и замрзивачу треба држати у затвореним посудама, а врата фрижидера и замрзивача треба што ређе отворати, а и тада их држати што краће отвореним.
- Повременим чишћењем прашине са задњу страну фрижидера, где се одводи топлота оклашава се рад фрижидеру и штеди енергија.

Машина за прање веша

- Око 10% електричне енергије у домаћинствима троши машина за прање веша
- При куповини машине за веш, осим енергетског разреда, треба водити рачуна о њеној величини, која треба да буде у складу са потребама домаћинства. Прање у полупразним и предимензионираним машинама непотребно се троши енергија.
- У процесу прања веша око 80% електричне енергије потроши се на загревање воде. Зато се најзначајне уштеде постижу прањем на нижим температурама, а при којима данашњи детерџенти отклањају нечистоће исто тако веома ефикасно као и на вишим температурама
- Машину за веш треба програмирати да ради ноћу, у периодима ниже тарифе, јер је тада електрична енергија 4 пута јефтинија него дању.
- Не коришћењем програма предпрања штеди се вода и 0,2-0,6 kWh електричне енергије по једном прању.
- Енергетски је много ефикасније прање пуног бубња веша, него два прања до пола напуњеног бубња.
- Уколико је могуће, избегавајте сушење веша у сушилицама, већ га сушите на ваздуху

- Велике уштеда приликом сушења веша постиже се са добро центрифугираним вешом. Зато би центрифуга машине требала имати најмање 1000 обртаја у минути. Намештањем центрифуге на 1600 обртаја/мин можете код сушења уштедети и до 30% електричне енергије.

Шпорет

- Шпорети са индукционим грејним плочама троше и до 40% мање енергије него обични шпорети (са електро-отпорним грејачима), јер они загревају само дно посуде, а не плочу на којој се посуда налази.
- При кувању, посуду за кување обавезно треба поклопити поклопцем. Кувајући са поклопцем штеди се и до 20% енергије.
- При кувању треба користити посуде које су величином истоветне величини грејне плоче. Ако се мала посуда загрева на великој рингли, непотребно се троши и до 40% енергије.
- Дно посуде у којој се кува треба да буде глатко и равно, како би добро приањало на грејну површину. Ако то није случај може се изгубити и до 20 % енергије

- Коришћењем савременог посуђа, које се израђује од материјала велике топлотне поводљивости и које прави се са дебљим дном и зидовима и које има поклопац који добро заптива, скраћује се време кувања и штеде до 50% електричне енергије

- Када вода прокључа, јачину грејања треба смањити на најнижу могућу при којој ће вода да настави да кључа. На атмосферском притиску вода кључа на 100°C, па се већом јачином не постиже брже кување, него само брже испаравања воде. На овај начин може се уштедети и до 60% енергије
- Најекономичније кување обавља се у суду под притиском - експрес лонцу. У овом лонцу, температура кључања, у зависности од притиска, обично је виша од 120°C и расте са повећањем притиска, па се тима и време кувања и утрошена електрична енергија смањују за два до три пута.
- Искључивањем електричног шпорета неколико минута пре него што је јело готово, услед топлотне инерције, јело ће наставити да се кува, а уштедеће се бар 10% енергије
- Величину шерпе треба прилагоди количини хране. Припрема мале количине хране у великој посуди доводи до непотребних губитака енергије.
- Приликом загревања воде за кафу или чај треба загревати само количину воде која ће и бити употребљена

Рерна

- Микроталасна рерна тоши и до 50% мање енергије од обичне.
- Рерне са вентилатором, троше за 10 до 15% мање енергије у односу на обичне.
- Само нека јела захтевају загревање на жељену температуру пре стављања у рерну.
- При сваком отварању врата рерне изгуби 20% топлоте
- Искључивањем рерне 10 минута пре краја печења може се уштедети и 20 % енергије
- Редовно чистите и одржававање рерну штеди се до 10% енергије

Машина за прање судова

- Машину за прање судова треба користити само кад је максимално напуњена судовима.

- Програм сушења посуђа треба избегавати јер он додатни и непотребно троши енергију.
- У процесу прања посуђа око 80% електричне енергије потроши се на загревање воде.
- Данашња средства за прање посуђа ефикасно уклањају нечистоће и при нижим температурама прања, па се коришћењем програма прања на нижим температурама прања може уштедети значајна количина енергије
- Уколико се за загревање воду користе соларни колекторима или гасним котлоу, уштеде ће се остварити ако се машину прикључите на прикључак с топлом водом уместо хладном.

Остали електрични уређаји

Компјутерски монитор троши око 50% од укупне електричне енергије коју троши цео компјутер, а која а чија се потрошња може смањити коришћењем опције за аутоматско искључивање и преласком у тзв. *stand-by* режим рада или При том треба имати у виду телевизори, монитори и компјутери и када раде у *станд-бу* режиму троше и преко 20% од укупне електричне енергије коју иначе троше троше у нормалном раду.

Један од једноставних начина спречавања овог непотребног трошења енергије је коришћење продужних каблова са већим бројем утичница и прекидачем. При одласку из стана или пре спавања, једним притиском прекидача и истовременим а потпуним прекидом напајања ових уређаја електричном енергијом у потпуности се елиминишу ови губици, који могу да достигну и до 6% од укупне електричне енергије потрошене у домаћинству.

Упркос предрасудама, укључивање и искључивање ових уређаја не троши додатну енергију, нити их оптерећује, већ управо супротно, подужује животни век

његових компоненти а и омогућава уштеде.

Пуњачи за мобилне телефоне, лаптопове и дигиталне камере који су уједно и исправљачи, троше енергију и када су уређаји напуњени, и када су укључени у утичницу без уређаја на другом крају. Доказ за то је чињеница да се пуњачи који су укључени у утичницу, а при томе нису у функцији пуњења, и даље загревају.

Расвета

Најједноставнији начин да се смањи непотребно трошење енергије за расвету је да се пре свега максимално искористити природно дневно светло. У том смислу поред редовног чишћења прозора, пожељно је да се у прозоре не поставља превелик броја биљака и других предмета, да се не користе тамне завесе и да се ролетне током дана држе подигнуте. Такође, постављањем радних столова и осталих радних површина близу прозора и природног извора светлости и бојењем зидова у светле боје, смањују се потребе за коришћењем вештачке расвете. Као још једна од једноставних начина да се уштеди енергија за расвете, је да се она искључује у просторијама у којима се не борави.

Велике уштеде могу се остварити заменом обичних сијалица са ужареним влакном (индекасенне сијалица) штедљивим (флуокомпактне), ЛЕД и метал-халогеним сијалицама. Ове сијалице троше и до 10 пута мање енергије од обичних, а и трају вишеструко дуже. Изражено у бројкама, обичне сијалице трају просечно до 1.000 сати, а штедљиве више од 10.000 сати. Обичне сијалице 95% електричне енергије претварају у топлоту, а само 5% у светлост, док је код ЛЕД сијалица ситуација управо обрнута. Због тога су оне хладније и ефикасније.